

pct. vil derfor alene påvirke virksomhedernes momsgrundlag eller bruttoværditilvækst. Værditilvæksten i procent af omsætningen varierer fra virksomhed til virksomhed. For en mellemstor virksomhed, hvor hele omsætningen udgør værditilvæksten, vil gevinsten kunne blive på maksimalt ca. 8.000 kr årligt, hvis omsætningen udgør lige under 5 mill. kr. I gennemsnit for brancherne udgør værditilvæksten dog alene godt 30 pct. af omsætningen, og fordelene vil derfor i gennemsnit højst udgøre ca. 2.500 kr pr. virksomhed før skat. Værditilvæksten i en virksomhed kan opgøres som lønsummen herunder vederlag for selvstændiges egen arbejdsindsats tillagt en vis forrentning af kapitalen. I meget runde tal er værditilvæksten omkring 400.000 kr pr. beskæftiget i gennemsnit, men med betydelig variation fra branche til branche. Hvis virksomheden har en omsætning mellem 0,5 og 5 mill. kr, vil konkurrencegevinsten ved omlægningen i momskreditiden udgøre ca. 650 kr før skat pr. beskæftiget.

Som nævnt varierer værditilvækstens andel af omsætningen fra branche til branche. For visse servicevirksomheder herunder visse håndværkere udgør værditilvæksten omkring 75-80 pct. af omsætningen. Sådanne virksomheder skal derfor have mere end omkring 10 heltidsbeskæftigede, før virksomheden vil overskride omsætningsgrænsen på 5 mill. kr. Tilsvarende vil virksomheder med meget mere end en fuldtidsbeskæftiget være udelukket fra at bruge halvåret som momsperiode.

I visse hjemmemarkedsbrancher vil sådanne mellemstore virksomheder være dominerende for prisdannelsen. Det gælder f.eks. specialforretninger, visse håndværk, autoreparation. I disse tilfælde vil virksomhederne ikke kunne høste fordelene af, at de større konkurrenter får beskåret deres momskredit, idet priserne ikke rigtigt vil ændre sig. Derimod vil de store virksomheder med en omsætning på over 5 mill. kr få et tab, da de ikke fuldt vil kunne overvælde den reducerede momskreditfordel i højere priser. Ikke mindst af hensyn til at mindske tilfældene, hvor virksomheder overskrider omsætningsgrænsen med kortere momskredit vil blive påført ubillig konkurrence, har regeringen valgt at være forsigtig og ikke foreslå omsætningsgrænsen sat for højt.

Det spiller også en rolle, at virksomheder lige omkring omsætningsgrænsen har et vist incitament til ikke at overskride grænsen, hvilket er uheldigt. For en virksomhed i en gennemsnitsbranche er forskellen mellem lige netop at være over eller under grænsen på 5 mill. kr ca. 2.500 kr årligt svarende til en forskel i gennemsnitlig likviditet på ca. 45.000 kr.

For handelsvirksomheder udgør værditilvæksten alene omkring 20 pct. af omsætningen. For sådanne virksomheder vil en beskæftigelse på meget mere end 1-3 heltidsbeskæftede bevirke, at virksomheden overskrider omsætningsgrænsen på 5 mill. kr.

For fremstillingsvirksomheder samt landbrug vil omsætningsgrænsen svare til ca. 3-5 heltidsbeskæftigede. Selvom kun meget få landbrug og fiskerivirksomheder har en omsætning på mere end 5 mill. kr, vil priserne på landbrugsvarerne mv. ikke i videre udstrækning blive påvirket af de hjemlige indtægsforhold, da priserne fastsættes internationalt via handel gennem store virksomheder.

I gennemsnit vinder de mellemstore virksomheder ca. 800 kr før skat årligt efter overvæltning, når forslaget er fuldt indfaset i år 2002.

9. Små virksomheder

De små virksomheder vil få fordel af forslaget både gennem, at deres store konkurrenter får reduceret deres kreditfordel og gennem, at de små virksomheder får forlænget deres kredittid.

Virkningen af, at de store virksomheder får reduceret deres momskredit, svarer til ca. 0,16 pct. af virksomhedernes værditilvækst i år 2002 og frem og virkningen af, at de selv får forlænget deres kredittid fra i gennemsnit 85 dage til 151 dage, svarer til ca. 0,28 pct. af virksomhedernes værditilvækst. Mindre landbrug har dog allerede opnået ca. 0,19 pct. heraf, fordi de i forvejen anvender en længere momskreditperiode. Samlet bliver fordelene på ca. 0,44 pct. af virksomhedernes værditilvækst eller maksimalt 2.200 kr, hvis værditilvæksten svarer til omsætningen, og denne udgør ligeved 0,5 mill. kr. For virksomheden i den gennemsnitlige branche udgør fordelene maksimalt ca. 700 kr årligt.

For visse servicevirksomheder og håndværk vil enkeltmandsvirksomheder typisk have en omsætning, der ikke overstiger 0,5 mill. kr. For en sådan virksomhed med en værditilvækst på ca. 400.000 kr vil fordelene udgøre ca. 1.750 kr før skat.

For virksomheder indenfor handel vil en virksomhed med en omsætning på under 500.000 kr kun i få tilfælde give et afkast, der kan aflønne en heltidsbeskæftiget på et normalt niveau. Det samme vil gælde for de fleste fremstillings erhverv og landbrug, omend f.eks. en landbrugsbedrift med ren vegetabilsk produktion og gældfri ejendom vil give et rimeligt afkast til en ejer uden anden beskæftigelse omend ikke alene fra arbejdsindsatsen.

Det skal understreges, at omsætningsgrænsen på de